

ลำแพน

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Sonneratia ovata* Backer

ชื่อพื้นเมือง: ลำแพน

ชื่อท้องถิ่น: ลำแพนทะเล

วงศ์ SONNERATIACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

นิสัย ไม้ต้นขนาดเล็ก - ขนาดกลาง สูง 4 - 12 เมตร ราก ระบบรากแก้วหยั่งลึกลงไปใต้ดิน มีรากพิเศษออกตามลำต้น เป็นรากหายใจรูปคล้ายหมุด ยาว 15 - 30 เซนติเมตร เนื้อผิวดิน **ลำต้น** ตั้งตรง มีเนื้อไม้ กิ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยม ใบ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามแผ่นใบรูปไข่กว้าง หรือ รูปเกือบกลม ขนาด 3 - 8 X 4 - 9 เซนติเมตร โคนใบไม่สอบแคบมักกลม ฐานใบกลม สีเขียวเข้ม ปลายใบกลมกว้าง ก้านใบยาว 0.3 - 1.5 เซนติเมตร ต้นที่มีอายุมาก ใบมักจะบิดเบี้ยวไม่สมมาตร **ดอก** สมบูรณ์เพศ ออกเดี่ยวๆ หรือ เป็นช่อกระจุก ช่อละ 3 ดอก ก้านดอกย่อยยาว 1 - 2 เซนติเมตร บางครั้งไม่มีก้านดอกย่อย วงกลีบเลี้ยงรูปไข่กว้าง ยาว 2 - 3 เซนติเมตร หลอดกลีบเลี้ยงรูปถ้วย มี สันเด่นชัด กลีบเลี้ยงมี 6 กลีบ รูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่ ยาวกว่าหลอดเล็กน้อย สีเขียวและสีชมพู เรื่อๆที่โคนกลีบด้านใน ไม่มีกลีบดอก เกสรเพศผู้จำนวนมาก สีขาว เกสรเพศเมีย ก้านเกสรยาว มี รังไข่ได้วงกลีบ ภายในมี 4 ห้องติดกัน มีเมือไข่มาก **ผล** เป็นผลมีเนื้อและมีหลายเมล็ด ผลกลม ด้านบนยาวกว่าด้านตั้ง ขนาด 3 - 4.5 X 2.5 - 3.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงติดแน่นกับผล เป็น รูปถ้วย หรือ รูปลูกข้าง มีสัน กลีบเลี้ยงงอหุ้มติดผล ท่อกลีบเลี้ยงยาว 0.5 - 1 เซนติเมตร แฉกซี่ขึ้น

ลักษณะเด่น กลีบเลี้ยงของผลจะหุ้มห่อผลตลอดเวลา ใบค่อนข้างกลมมีปลายแหลมเล็กน้อย

นิเวศวิทยา ขึ้นในพื้นที่ที่มีความเค็มน้อยกว่า 10 % และดินค่อนข้างเหนียว น้ำท่วมถึง ออกดอก - ผลตลอดปี

ประโยชน์ ผลมีรสออกเปรี้ยว สามารถนำมารับประทาน แก้กระหายน้ำได้ ยอดและใบแก้ตาให้ ละเอียดผสมน้ำฉีดพ่น ป้องกันยุงลาย

หมายเหตุ ลำแพน มีใบรูปไข่กว้างปลายใบมนกลม กลีบเลี้ยงติดแน่นกับผล ก้านชูอับเรณูสีขาว แตกต่างจากลำพู ใบรูปรีแกมขอบขนาน ก้านใบสีแดง กลีบเลี้ยงแฉกกว้างบานออก โคนกลีบเลี้ยง ด้านในสีแดงอมชมพู ก้านชูอับเรณูโคนสีแดงปลายสีขาวชมพู